

(„Službeni glasnik BiH“, broj: 13/07)

Na osnovu člana 252. tačka 10 a u vezi sa članom 178, stav 4., 5. i 6. i članom 177. tačka 3. Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 6/2006), ministar komunikacija i prometa u saradnji sa tijelom nadležnim za zdravstvo, donosi

PRAVILNIK

O OSPOSOBLJAVANJU PRUŽANJA PRVE POMOĆI

Član 1.

(Predmet)

I - OPĆE ODREDBE

Ovim Pravilnikom propisuju se uvjeti i način osposobljavanja kandidata za vozače vozila na motorni pogon / u daljnjem tekstu: kandidati / iz nastavnog predmeta pružanja prve pomoći, uvjeti koje trebaju ispunjavati organizacije koje izvode obuku za osposobljavanje pružanja prve pomoći, način osposobljavanja i program i način polaganja ispita, uvjeti koje trebaju ispunjavati kadrovi koji obavljaju osposobljavanje i provjeru osposobljenosti za pružanje prve pomoći, potrebna dokumentacija i vrsta i način vođenja potrebnih evidencija, naknade, način kontrole kvaliteta osposobljavanja i provjere osposobljenosti za pružanje prve pomoći.

II - OSPOSOBLJAVANJE ZA PRUŽANJE PRVE POMOĆI

Član 2.

(Nadležnost)

- (1) Osposobljavanje pružanja prve pomoći organizira Društvo Crvenog krsta/križa Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Crveni krst/križ BiH), a provode organizacije entiteta, kantona i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Brčko Distrikt), ovlaštene od tijela nadležnog za zdravstvo.
- (2) Uz zahtjev za odobravanje obavljanja poslova osposobljavanja pružanja prve pomoći se dostavlja:
 - a) Rješenje o upisu u registar nadležnog tijela,
 - b) Dokaz o ispunjavanju uvjeta iz čl. 5. i 6. ovog Pravilnika,
 - c) Nastavni plan i program, po nastavnim jedinicama.

Član 3.

(Obuka)

- (1) Osposobljavanje pružanja prve pomoći obavlja se kroz obuku pružanja prve pomoći (u daljnjem tekstu: obuka), po prijavi kandidata, u skladu sa nastavnim planom i programom koji je prilog broj 1. i čini sastavni dio ovog Pravilnika.
- (2) Obuku obavlja doktor medicine (u daljnjem tekstu: predavač).
- (3) Obuka je obavezna i izvodi se istovremeno u grupi od najmanje tri, a najviše trideset kandidata.
- (4) Obuka se sastoji iz:

- a) teoretskog dijela, koji traje šest školskih sati i
- b) praktičnog dijela, koji traje tri školska sata.

Član 4.

(Naknada)

- (1) Iznos naknade za osposobljavanje i polaganje ispita iz prve pomoći je jedinstven na cijelom području Bosne i Hercegovine.
- (2) Visinu naknade, namjenu sredstava i njenu raspodjelu utvrđuje Predsjedništvo Društva Crvenog krsta/križa BiH.

Član 5.

(Uvjeti u kojima se obavlja obuka)

- (1) Obuka se izvodi u prostorijama koje imaju:
 - a) radnu površinu, po osobi, najmanje 1,5 m²,
 - b) radnu površinu najmanje 8 m² za nastavnike,
 - c) prostorije površine najmanje 20 m²,
 - d) grijanje sobne temperature,
 - e) prirodnu ili vještačku ventilaciju i sanitarni čvor
 - f) osvjetljenje od najmanje 150 luksa,
 - g) odgovarajući namještaj i opremu, i to:
 - 1) školsku ploču ili odgovarajuću plohu za pisanje,
 - 2) ormare za nastavni pribor, opremu i dokumentaciju,
 - 3) radne stolove i stolice s naslonom ili stolice s podlogom za pisanje.

Član 6.

(Nastavna sredstva)

- (1) Prilikom obuke koriste se sljedeća sredstva i pomagala:
 - a) sanitetski materijal i priručna sredstva za imobilizaciju,
 - b) komplet prve pomoći za vozilo, sa propisanim sadržajem,
 - c) lutku/e za reanimaciju i sredstva za čišćenje i dezinfekciju lutke,
 - d) šeme, odnosno slike ili crteže povreda i uputstva za pružanje prve pomoći,
 - e) priručnici, brošure sa test pitanjima, knjige i dr.

- (2) Pored navedenog u stavu 1. ovog člana, mogu se koristiti i tehnička pomagala: TV, video, DVD, video projektor, grafoskop, simulatori reanimacije, kompleti i dr.
- (3) U kabinetu se ne može koristiti profesionalna medicinska oprema, kramerova udlaga, profesionalna nosila i sl.

Član 7.

(Mjesto obuke)

- (1) Crveni krst/križ BiH, kod kojeg je kandidat započeo obuku, dužan je istu okončati u roku od dvadeset dana od dana započinjanja.
- (2) Kandidat koji prekine obuku ima je pravo nastaviti u istoj organizaciji, ako od dana početka do dana nastavka obuke nije prošlo više od godinu dana.
- (3) Kandidat koji, zbog zaposlenja, studiranja ili drugih opravdanih razloga, boravi izvan svog prebivališta duže od šest mjeseci, može obaviti obuku u Crvenom krstu/križu BiH općine u kojoj trenutno boravi.

Član 8.

(Praćenje obuke)

- (1) O toku obuke predavač vodi Dnevnik, na obrascu koji je prilog broj 2. i čini sastavni dio ovog Pravilnika.
- (2) O završenoj obuci Crveni krst/križ BiH kandidatu izdaje potvrdu na obrascu koji je prilog broj 3. i čini sastavni dio ovog Pravilnika.

III - ISPIT IZ PRVE POMOĆI

Član 9.

(Prijava ispita)

- (1) Prijava za polaganje ispita iz pružanja prve pomoći podnosi se u roku od trideset dana od dana završetka obuke, na obrascu koji je prilog broj 4. i čini sastavni dio ovog Pravilnika.
- (2) Dan i vrijeme održavanja ispita iz pružanja prve pomoći utvrđuje nadležni Crveni krst/križ BiH.
- (3) Ispit iz pružanja prve pomoći polaže se na području općine u kojoj kandidat ima prebivalište ili boravište i koja ima komisiju za polaganje prve pomoći.

Član 10.

(Sadržaj ispita)

- (1) Ispit iz prve pomoći se sastoji iz teoretskog i praktičnog dijela.
- (2) Teoretski dio sastoji se od ukupno dvadeset pitanja, sa opcijskim odgovorima i traje četrdeset i pet minuta.
- (3) Praktičnom dijelu ispita može pristupiti kandidat koji je tačno odgovorio na najmanje dvije trećine pitanja iz teoretskog dijela.

Član 11.

(Provođenje ispita)

- (1) Ispit iz pružanja prve pomoći obavlja doktor medicine.
- (2) Ispitu mogu pristupiti kandidati koji su:
 - a) obavili obuku iz člana 3. ovog Pravilnika,
 - b) dostavili dokaz o uplati naknade za osposobljavanje iz prve pomoći.
- (3) Ispit iz pružanja prve pomoći licima povrijeđenim u saobraćajnoj nezgodi ne polaže kandidat koji ima vozačku dozvolu bilo koje kategorije.
- (4) Prije početka ispita identitet kandidata utvrđuje se, jednim od identifikacionih dokumenata sa slikom.

Član 12

(Ocjena ispita)

- (1) Tokom ispita ispitivač vodi a zatim potpisuje Zapisnik koji je u prilogu broj 4. i uz njega se prilaže popunjeni testni list i potvrda o obavljenom osposobljavanju.
- (2) Ocjena ispita iz prve pomoći utvrđuju se tako što u posebnu rubriku Dnevnik teoretske nastave unosi "položio" ili "nije položio".
- (3) Crveni krst/križ BiH izdaje uvjerenje o položenom ispitu na obrascu koji je prilog broj 5. i čini sastavni dio ovog Pravilnika.

Član 13.

(Ponovno polaganje i odustajanje od ispita)

- (1) Kandidat koji ne položi ispit iz prve pomoći, dužan je ponoviti obuku iz člana 3. ovog Pravilnika, o vlastitom trošku.
- (2) Kandidat koji odustane od polaganja ispita, dužan je o tome obavijestiti nadležni Crveni krst/križ BiH, najkasnije 24 sata prije utvrđenog početka ispita.
- (3) U slučaju iz stava 2. ovog člana, na zahtjev kandidata, odredit će se naknadno polaganje ispita.

IV - VOĐENJE DOKUMENTACIJE

Član 14.

(Dokumentacija)

- (1) Dokumentaciju čine, prijava kandidata za obuku, dnevnik obuke, potvrda o završenoj obuci, zapisnik o vremenu i mjestu održavanja teoretskog i praktičnog dijela ispita i uvjerenje o položenom ispitu.
- (2) Dokumentacija se čuva najmanje dvije godine.

Član 15.

(Evidencija ispita i uvjerenja)

- (1) O položenom ispitu i izdatom uvjerenju Crveni krst/ križ BiH vodi registar, koji je prilog broj 6 i čini sastavni dio ovog Pravilnika.
- (2) Registar iz stava 1. ovog člana sadrži: redni broj, prezime i ime kandidata i ime jednog roditelja, adresu stanovanja kandidata, datum i mjesto rođenja, jedinstveni matični broj, kategoriju odnosno vrstu vozila za koju kandidat polaže ispit, datum polaganja i ocjenu ispita.
- (3) Registar se zaključuje na kraju svake kalendarske godine i čuva se kao dokument trajne vrijednosti.

V - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 16.

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaju važiti svi propisi koji su uređivali materiju koja je predmet ovog Pravilnika.

Član 17.

- (1) Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine".
- (2) Ovaj Pravilnik objavljuje se i u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine.

Broj 01-02-2-328-7/07
2. februara 2007. godine
Sarajevo

Ministar
dr. **Branko Dokić**, s. r.

PROGRAM ISPITA IZ PRUŽANJA PRVE POMOĆI OSOBAMA POVRIJEDENIM U SAOBRAĆAJNOJ NEZGODI

1) Ciljevi, zadaci i značaj prve pomoći:

- pojam prve pomoći (samopomoći i uzajamne pomoći);
- značaj prve pomoći za dalju sudbinu povrijeđenih;
- zašto je potrebno da vozači motornih vozila budu osposobljeni za ukazivanje prve pomoći;
- kada se radi o pružanju prve pomoći podjednako je važno znati šta treba i šta ne treba učiniti (ovo treba potkrijepiti konkretnim primjerima).

Praktične radnje:

- demonstrirati sredstva koja se nalaze u kutiji prve pomoći za motorna vozila, kao i način upotrebe tih sredstava;
- demonstrirati priručna sredstva koje se mogu korisno upotrijebiti za pružanje prve pomoći: marame za glavu (kao trougla marama), isječene trake platna (kao poveske), đalčice, saobraćajni sigurnosni trougao, časopisi, novine i slično (kao sredstvo za imobilizaciju);
- demonstrirati na jednom od kandidata kako treba pregledati povrijeđenog.

2) Postupak sa ranama:

- pojam otvorene rane i tupe povrede;
- opasnosti u vezi sa ranom (krvarenje i infekcija);
- sanitarna obrada i ljeakarski pregled rana nastalih u saobraćajnoj nezgodi;
- postupak sa ranom (ne ispirati je, ne posipati je praškom i sl., ne vaditi strana tijela itd.);
- pored rane uvijek treba posmatrati i opće stanje povrijeđenog.

Praktične radnje:

- zavoj oko tjemena i podbratka;
- zavoj oko vrata;
- zavoj za lakat ili koljeno;
- zavoj od trougla marame (za glavu, koljeno i šaku).

3) Krvarenje i prva pomoć

- pojam spoljašnjeg i unutrašnjeg krvarenja, opasnost od krvarenja, znaci i prva pomoć;

Praktične radnje:

- digitalna kompresija na nadlaktičnu arteriju i u preponu;

- postavljanje kompresivnog zavoja na udove, grudni koš i trbuh;
- povezivanje udova (samo kod prekinutog uda koji krvari);
- postavljanje iskrvavljenog u ležeći položaj sa spuštrenom glavom i podignutim donjim dijelom trupa i nogu;

4) Prijelomi kostiju povrede zglobova i prva pomoć:

- zatvoreni i otvoreni prijelomi kostiju udova: znaci i opasnosti, prva pomoć;
- iščašenje zglobova: znaci i prva pomoć;
- značaj dobre imobilizacije za dalju sudbinu povrijeđenog;
- osnovna pravila kojih se treba pridržavati pri izvođenju imobilizacije;
- znaci po kojim se može konstatirati prijelom ključne kosti, kičme i karlice i ukazivanje prve pomoći kod tih vrsta povreda.

Praktične radnje:

- pravilno držanje povrijeđenih udova za vrijeme ukazivanja prve pomoći;
- imobilizacija podlaktice pomoću peša od kaputa;
- imobilizacija podlaktice i šake trougлом maramom;
- imobilizacija nadlaktice trougлом maramom;
- imobilizacija povrijeđene noge uz zdravu nogu;

5) Otklanjanje opasnosti od ugušenja i vještačko disanje:

- kada najčešće prijeti opasnost od ugušenja, slijevanje krvi u ždrijelo ili grkljan, zapadanje jezika u ždrijelo kod povrijeđenih bez svijesti, ulazak tečnosti u disajne puteve, kako se otklanja opasnost od ugušenja;
- u kojim slučajevima treba primijeniti vještačko disanje (samo kada povrijeđeni ne diše).

Praktične radnje:

- oslobađanje disajnih puteva i postavljanje povrijeđenog u desni bočni položaj;
- vještačko disanje po već ustaljenim metodama;
- spoljna masaža srca;
- vještačko disanje kombinirano sa masažom srca.

6) Ostale povrede i praktične radnje:

- prignječenje i prva pomoć;
- opекotine i prva pomoć;
- prašina i insekti u oku i prva pomoć;
- trovanje izduvnim gasovima i prva pomoć;
- oštećenje hladnoćom i prva pomoć;
- gašenje zapaljenog odijela;
- postavljanje povrijeđenih u polusjedeći položaj, u ležeći položaj sa umjereno podignutim rukama i nogama i u ležeći položaj sa polusavijenim nogama u koljenima;

- odstranjivanje prašine i insekata sa unutrašnje strane donjeg očnog kapka i gornjeg očnog kapka.

7) Postupak sa povrijeđenim u saobraćajnoj nezgodi:

- postupak sa povrijeđenim u saobraćajnim nezgodama-postupak sa vozilima itd.
- postupak sa licima povrijeđenim u vozilu (izvlačenje, ukazivanje prve pomoći na sigurnom mjestu itd).
- osnovna načela za izvlačenje povrijeđenih iz vozila;
- spašavanje iz potonulog automobila;
- postupak prilikom nailaska na saobraćajnu nezgodu;
- njega povrijeđenih do transporta;
- prevoženje povrijeđenih.

Praktične radnje:

- izvlačenje iz vozila povrijeđenih sa povredom kičme;
- prenošenje povrijeđenih sa povredom kičme i postavljanje u odgovarajući položaj;
- izvlačenje iz vozila povrijeđenih sa prelomom kostiju nogu;
- prenošenje povrijeđenih sa prelomom donjih udova i postavljanje u odgovarajući položaj;
- unošenje povrijeđenih sa povredama kičme ili donjih udova u nesanihetska vozila.

8) Značaj zdravstvene sposobnosti za sigurno upravljanje motornim vozilom (akutna i hronična oboljenja)

- Alkohol i vozačka sposobnost (djestvo alkohola, male doze alkohola, pozno djestvo alkohola-mamurluk, koje količine različitih pića dovode do koncentracije 0,3 g/kg alkohola u krvi);
- Zamor i vozačka sposobnost (vrsta zamora, znaci kako spriječiti zamor);
- Psihička stanja koja utječu na sigurnu vožnju (posebne situacije koje mogu da utječu na psihičku sposobnost za upravljanje motornim vozilom);
- Lijekovi i droge koje utječu na sigurnu vožnju (upoznavanje sa listom lijekova koji utječu na zdravstvenu sposobnost za sigurnu vožnju, upoznavanje sa utjecajem droga na psihičku i fizičku sposobnost);
- Utjecaj pravilne ishrane na vozačku sposobnost (način ishrane, broj obroka);
- Utjecaj sredine na vozače (meteorološke promjene i utjecaj na sigurnu vožnju, pregrijavanje kabine vozila, utjecaj buke i vibracije, utjecaj zagađenja vazduha i pušenje).

DNEVNIK

o izvođenju obuke iz pružanje prve pomoći osobama
povrijeđenim u saobraćajnoj nezgodi

U KABINETIMA PRVE POMOĆI CRVENOG KRSTA/KRIŽA _____

Radni Broj	Prezime i ime kandidata	Datum i mjesto rođenja	Prebivalište i adresa stanovanja	Kategorija za koju se obučava	Primjedba: - Polozio - Nije položio - Odušao	Potpis predavača
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						
11.						
12.						

DRUŠTVO CRVENOG KRSTA/KRIŽA BOSNE I HERCEGOVINE

Prilog br. 3

Serijski broj: 00000001

CRVENI KRIŽ/KRST _____
Broj: _____/_____
Dana: _____ 20__ g.

_____, kandidata za vozača motornog vozila kategorije _____
(ime i prezime)
rođen _____ godine, sa prebivalištem u _____, obavio je obuku u
trajanja od 9 časova iz pružanja prve pomoći osobama povrijeđenim u saobraćajnoj nezgodi.

M.P.

Potpis odgovorne osobe

DRUŠTVO CRVENOG KRSTA/KRIŽA BOSNE I HERCEGOVINE

Serijski broj: 00000001

CRVENI KRIŽ/KRST _____
Broj: _____/_____
Dana: _____ 20__ g.

POTVRDA

o završenoj obuci iz pružanja prve pomoći
osobama povrijeđenim u saobraćajnoj nezgodi

_____, kandidata za vozača motornog vozila kategorije _____
(ime i prezime)
rođen _____ godine, sa prebivalištem u _____, obavio je obuku u
trajanja od 9 časova iz pružanja prve pomoći osobama povrijeđenim u saobraćajnoj nezgodi.

Potvrda se izdaje u svrhu polagnja ispita iz pružanja prve pomoći osobama povrijeđenim u
saobraćajnoj nezgodi, i u druge svrhe se ne može koristiti.

M.P.

Potpis odgovorne osobe

PRIJAVA

Prilog br. 4

za polaganje ispita iz pružanja prve pomoći osobama
povrijeđenim u saobraćajnoj nezgodi

Redni broj registra: _____

DRUŠTVO CRVENOG KRSTA/KRIŽA BOSNE I HERCEGOVINE

CRVENI KRST/KRIŽ _____

Molim da mi odobrite polaganje ispita iz nastavnog predmeta pružanje prve pomoći
osobama povrijeđenim u saobraćajnoj nezgodi

O sebi dajem slijedeće podatke:

JMBG

1.	Ime	
2.	Prezime	
3.	Ime jednog roditelja	
4.	Datum i mjesto rođenja	
5.	Zanimanje	
6.	Prebivalište i adresa stana	
7.	Za koju kategoriju polaže ispit	
8.	Način pripremanja za ispit	
9.	Koji put polaže ispit	
10.		

Uz prijavu prilažem:

1. potvrda o završenoj obuci;
2. dokaz o plaćenim troškovima za osposobljavanje i polaganje ispita;
3. potvrdu za medicinskog radnika _____

Prilažem na uvid: Ličnu kartu _____

U
..... god.

Podnosilac prijave,

.....

Na osnovu prijave i dokumenata priloženih, odobrava se kandidatu polaganje ispita iz pružanja prve pomoći osobama povrijeđenim u saobraćajnoj nezgodi.

Polaganje ispita održat će se dana godine u mjestu sa početkom u sati.

U
..... god.

Potpis ovlaštene osobe,

.....

SLUŽBENE ZABILJEŠKE

.....
.....
.....

ZAPISNIK

O POLAGANJU ISPITA IZ PRUŽANJA PRVE POMOĆI OSOBAMA POVRIJEDENIM U SAOBRAĆAJNOJ NEZGODI

Mjesto i datum polaganja ispita _____
(Ime i prezime kandidata) _____ god.

Kategorija za koju polaže < _____ >

ISPITNA KOMISIJA	1. _____ ispitivač

Broj testa za teoretski dio ispita _____

Broj negativnih bodova na testu _____

Uspjeh na teoretskom dijelu ispita _____

Broj liste sa pitanjima za praktični dio ispita

PRAKTIČNE RADNJE:

1. _____

2. _____

Uspjeh na praktičnom dijelu ispita _____

KONAČNA OCJENA NA ISPITU 1. POLOŽIO 2. NIJE POLOŽIO	ISPITNA KOMISIJA 1. _____ ispitivač

DRUŠTVO CRVENOG KRSTAKRIŽA BOSNE I HERCEGOVINE

Prilog br. 5

Serijski broj PP: 00000001

CRVENI KRST/KRIŽ _____

Broj: _____ / _____
Dana: _____ 20__g.

_____ kandidat za vozača motornog vozila kategorije/ potkategorije _____
(ime i prezime)
rođen _____ 19____ godine, sa prebivalištem u _____
položio je dana _____ 20____ godine ispit iz pružanja prve pomoći osobama
povrijeđenim u saobraćajnoj nezgodi.

M.P.

Potpis odgovorne osobe

DRUŠTVO CRVENOG KRSTAKRIŽA BOSNE I HERCEGOVINE

Serijski broj PP: 00000001

CRVENI KRST/KRIŽ _____

Broj: _____ / _____
Dana: _____ 20__g.

UVJERENJE

o položenom ispitu iz pružanja prve pomoći
osobama povrijeđenim u saobraćajnoj nezgodi

_____ kandidat za vozača motornog vozila kategorije/ potkategorije _____
(ime i prezime)
rođen _____ 19____ godine, sa prebivalištem u _____
položio je dana _____ 20____ godine ispit iz pružanja prve pomoći osobama
povrijeđenim u saobraćajnoj nezgodi.

Ovo uvjerenje se izdaje u svrhu polaganja vozačkog ispita i u druge svrhe se ne može koristiti.

M.P.

Potpis odgovorne osobe

REGISTAR

izdanih uvjerenja o položenom ispitu iz pružanja prve pomoći osobama povrijeđenim u saobraćajnoj nezgodi

Radni broj	Šestjaki broj prijema	Prezime (ime oca) ime	Adresa stanovanja	Datum i mjesto rođenja	Jedinstveni matični broj	Kategorija za Loju se polje	Datum podavanja	Uspjeh
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								
8.								
9.								
10.								